

Антон Вікторович ГАЄВСЬКИЙ

аспірант, Київський університет права НАН України

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0822-6747>

e-mail: haievskiy@gmail.com

ПІДХОДИ ДО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ У КРАЇНАХ ЄС ТА ВАРІАНТИ ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАКТИЦІ

У статті розглянуто актуальність вдосконалення системи публічних закупівель в Україні з урахуванням досвіду ЄС. Вивчення правових аспектів і принципів регулювання закупівель, зокрема відповідно до Директиви 2014/24/ЄС, демонструє необхідність адаптації європейських стандартів, зокрема принципів рівності, недискримінації, прозорості та ефективності. Автором досліджено елементи, які можуть сприяти інтеграції таких підходів в українське законодавство. Вивчення досвіду країн ЄС свідчить про значення централізованих та електронних систем закупівель для підвищення ефективності, що сприяє посиленню довіри громадськості до державних органів.

Ключові слова: Регулювання закупівель, Державне замовлення, Тендерна процедура

ВСТУП

Публічні закупівлі як процес придбання товарів робіт та послуг є однією зі стратегічних сфер діяльності держави, і є необхідними для її ефективного функціонування, оскільки прямо впливають на результативність використання бюджетних коштів, розвиток вільного господарювання та економічне зростання.

Вивчення досвіду ЄС в цій сфері є необхідним для комплексного вдосконалення системи публічних закупівель в Україні, зокрема, враховуючи вимоги до подальшої адаптації українських нормативно-правових норм до європейських, оскільки регулювання публічних закупівель у країнах ЄС побудовано на стандартах ефективності, прозорості та конкуренції.

Нині, виходячи з наявних складних політичних та економічних обставин, стає зрозумілим, що виникає потреба в якісній та оперативній інтеграції стандартів, притаманних європейській системі, для забезпечення стабільних та ефективних процесів у національній системі закупівель, спрямування на зниження корупційних ризиків та більш оперативного реагування на нові задачі, пов'язані з воєнними потребами країни, а також забезпечення безперебійного постачання критично важливих товарів та послуг, зокрема в енергетичній сфері.

Праці науковців, що зосереджено на темі публічних закупівель, а також аналіз нормативно правових актів ЄС, дають можливість ґрунтовніше зрозуміти окремі аспекти регулювання публічних закупівель та визначити підходи до запровадження наявних у країнах ЄС найкращих практик та інструментів закупівель у вітчизняну правову систему. І саме тому в їх дослідженні стає зрозумілим, що варіанти адаптації таких підходів та інструментів в українське законодавство потребують подальшого дослідження, особливо в контексті їх ефективної реалізації та впливу на місцеву економіку.

Доктрина публічних закупівель в Україні нині на стадії становлення, і заради свого наповнення потребує ретельного аналізу міжнародного досвіду, оскільки регулювання закупівель має безпосередній вплив на економічну стабільність і розвиток підприємництва в державі. ЄС завдяки своїй правовій системі регулювання може запропонувати різноманітні моделі, практики та

сучасні підходи, які можуть слугувати джерелом інформації та досвіду у впровадженні прозорих і конкурентних процесів закупівель, де особливу увагу слід приділити викликам, з якими стикається система публічних закупівель в Україні, а також потенційним можливостям для їх подолання.

Об'єктом цієї роботи стали правовідносини, які виникають при публічних закупівлях в країнах ЄС, а предметом – акти позитивного права, практика їх застосування, наукова доктрина.

МЕТА роботи полягає у дослідженні та авторському аналізі деяких підходів до регулювання публічних закупівель у країнах ЄС, розгляді частини основних принципів, для з'ясування їх ефективності та варіантів інтеграції в українській практиці, а також вивченні елементів, що сприяють успішній реалізації європейських стандартів у сфері публічних закупівель в Україні. Основними завданнями дослідження було визначення та аналіз окремих підходів до регулювання публічних закупівель у країнах ЄС, виявлення та пізнання сутності окремих аспектів основних принципів, що їх характеризують, а також оцінювання ефективності, встановлення варіантів інтеграції європейських стандартів та елементів, що можуть сприяти успішній реалізації цих стандартів у практику публічних закупівель в Україні.

У дослідженні застосовано низку загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, зокрема юридично-правовий аналіз законодавчих актів, директив, регламентів та національного законодавства окремих країн ЄС у сфері публічних закупівель, а також порівняльний аналіз, що у поєднанні дозволило досягти поставленої мети роботи. Окрім цього, досліджено підходи науковців: Я.В. Петруненка, Т.І. Швидкої, В.А. Устименко, Л.О. Волкова, В.О. Псьота та ін. з метою оцінювання ефективності публічних закупівель у країнах ЄС.

РЕЗУЛЬТАТИ

У контексті євроінтеграції України, важливим є вивчення основних положень європейського законодавства стосовно публічних закупівель, зокрема Директив ЄС, що регулюють публічні закупівлі. Одним із найважливіших документів є Директива 2014/24/ЄС (далі – Директива) [1], що визначає правила проведення державних

закупівель на території ЄС.

Слід виокремити ст. 18 Директиви, яка встановлює принципи закупівлі стосовно рівного ставлення, недискримінації та прозорості, детермінує дотримання імперативів чинного позитивного права за таких закупівель. Зазначена стаття Директиви вимагає створення необхідних умов для ефективного управління та підвищення ефективності закупівель, для мінімізації непотрібних витрат і підвищення результатів, зокрема дотримання зобов'язань у сферах екологічного, соціального та трудового права. Також ст. 67 Директиви регулює рішення про присудження контракту на економічно найвигіднішій пропозиції, що може бути регламентоване із застосуванням таких критеріїв, як ціна та вартість або критерії якості (до яких відносяться технічні та якісні характеристики, екологічні характеристики, інновації, соціальні аспекти, обслуговування після продажу тощо) з визначенням відповідної ваги для кожного критерію або їх відсоткового співвідношення.

У ст. 32 Директиви встановлено можливість застосування переговорних процедур без попередньої публікації оголошення у разі, коли термінів для проведення стандартних конкурентних процедур не може бути дотримано через надзвичайні події (наприклад, ситуації, пов'язані з національною безпекою або різними надзвичайними обставинами).

Українське законодавство у сфері здійснення публічних закупок також передбачає можливість проведення переговорної процедури закупівлі як виняток. Відповідно до цього замовник укладає договір про закупівлю з учасниками процедур закупівлі після проведення переговорів з одним або кількома учасниками (ч. 2 ст. 40 Закону про закупівлі) у разі виникнення особливих економічних чи соціальних обставин, пов'язаних з негайною ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій, що унеможливають дотримання замовником строків для проведення тендера. [2, с. 5]

Також це закріплено у Постанові Кабінету Міністрів від 12 жовтня 2022 р. №1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» [3], що дає змогу спрощувати процедури у закупівлях для забезпечення нагальних потреб держави, зокрема шляхом застосування переговорної процедури без проведення відкритих торгів або коли переможцем може бути обраний учасник, навіть якщо він є єдиним, хто подав пропозицію на торги, що дає змогу не втрачати час на повторне проведення процедури та швидко укласти договори.

Досвід країн ЄС у застосуванні таких норм свідчить про те, що спрощення закупівельних процедур за надзвичайних подій сприяє ефективнішому розподілу ресурсів. Одним з прикладів може слугувати досвід Австрії, де державні закупівлі регулюються Законом "Bundesvergabegesetz" (Закон про публічні закупівлі) [4]. В умовах терміновості чи надзвичайних ситуацій відповідно до п. 37 вищезгаданого закон, дозволяється застосування переговорної процедури, коли час на проведення відкритих торгів обмежений. Це дає змогу суб'єктам (замовникам) публічних закупівель оперативно укласти договори без проведення повного тендеру.

Електронну систему закупівель Бельгії, врегульовано Законом "Wet inzake overheidsopdrachten" (Закон про державні закупівлі) [5]. Норми цього закону передбачають можливість швидких закупівель у разі надзвичайних обставин. Зокрема, ст. 42 цього закону дозволяє застосування прискорених процедур для забезпечення термінових потреб, що знижує адміністративні бар'єри та мінімізує затримки у забезпеченні необхідних товарів і послуг.

Продовжуючи аналіз, необхідно звернути увагу на позицію Я.В. Петруненка стосовно ефективного використання державних коштів. Він зазначає, що воно одночасно є принципом бюджетної політики держави і бажаним економічним результатом, якого необхідно досягти у процесі виконання державного й місцевого бюджетів, а також проведення господарської діяльності суб'єктами господарювання [6, с. 25].

Цей принцип ефективного використання державних ресурсів відображено у практиці державних закупівель у країнах ЄС. Як приклад маємо Німеччину, де діє централізована система електронних закупівель E-Vergabe, застосування якої є обов'язковим у державному секторі. Відповідно до законодавства Німеччини усі процеси державних закупівель мають відповідати вимогам прозорості та конкуренції, що забезпечує більш ефективне використання бюджетних ресурсів та знижує ризик корупції. Це передбачено п. 97 Закону «Про обмеження конкуренції». Подібна система управління та ефективного використання коштів у державних закупівлях є у Франції. Згідно з Кодексом державних закупівель Франції (Code de la commande publique) державні органи повинні забезпечити відповідність усіх закупівель принципам економії, ефективності та прозорості. У ст. L. 3 цього Кодексу зазначено, що всі державні закупівлі мають здійснюватися за принципом конкуренції, що забезпечує найкраще співвідношення ціни та якості.

Застосування такого правового інструменту, як публічні закупівлі товарів, робіт і послуг, дає державі право обрати суб'єктів господарювання, які виконуватимуть державне замовлення на найвигідніших умовах ринку, на засадах додержання умов конкурентності. Цього можна домогтися лише шляхом проведення конкурсу і неупередженого відбору переможця, спираючись на чесні методи конкурентної боротьби [7, с. 166].

Подібний підхід активно застосовується в Італії, де діє нормативно закріплена можливість застосування спрощених тендерних процедур для забезпечення критичних державних потреб. Законодавство Італії, зокрема Декрет-закон № 50/2016 (Codice dei Contratti Pubblici) [8], передбачає механізми, які дають змогу швидко реагувати на економічні виклики та надзвичайні ситуації. Ст. 63 цього Закону дозволяє застосовувати переговорну процедуру без попередньої публікації оголошення у разі надзвичайної необхідності, такому як природні катастрофи або інші непередбачувані події, коли дотримання стандартних тендерних процедур може призвести до затримок. Такий підхід сприяє швидкому постачанню необхідних товарів та послуг для держави, забезпечуючи оперативну реакцію на національні виклики.

Звісно, держава зацікавлена у забезпеченні прозорого здійснення публічних закупівель, а досягти такого можна завдяки запровадженню чіткого механізму, по-

долання корупційного складника. Отже, важливу роль у такому інституті відіграють регулювання, зокрема адміністрування та контроль з боку державних органів [9, с. 215].

Прикладом такої системи є Швеція, де державні закупівлі засновано на принципах відкритості та публічного контролю. Закон про державні закупівлі (Lag (2016:1145) om offentlig upphandling) [10] зобов'язує державні установи публікувати тендери на національних і європейських платформах, що забезпечує участь більшої кількості постачальників і гарантує прозорість процедур. Це дає змогу мінімізувати корупційні ризики та сприяє ефективній конкуренції. Також можемо навести приклад Польщі, де застосовується подібний підхід, а саме Закон про публічні закупівлі (Prawo zamówień publicznych) [11], який передбачає публікацію інформації про всі державні контракти, що гарантує громадський контроль за витрачанням бюджетних коштів. Такий підхід сприяє посиленню довіри до державних органів і підвищенню ефективності закупівель.

Найбільш ефективно системи електронних закупівель серед держав-членів ЄС функціонують в Австрії, Бельгії, Данії, Швеції і Німеччині. Слід зауважити, що нині немає єдиної моделі організації системи державних електронних закупівель. Виділяють дві основні моделі системи державних закупівель: централізовану і децентралізовану. У застосуванні централізованої моделі, запровадженій у Німеччині, державні закупівлі здійснюються на базі платформи E-Vergabe та є обов'язковими до застосування федеральними відомствами. Питаннями приватних закупівель опікується громадська організація «Форум держзамовлення», зокрема аналізує останні тенденції серед державних закупівель, які систематично обговорюються урядом. Останнє свідчить про високий рівень розвитку громадянського суспільства і сприяє зміцненню правової держави [12, с. 158].

Наведені моделі демонструють вагомість системного підходу до регулювання публічних закупівель, коли застосування сучасного інструментарію, до яких можемо віднести централізовані системи або цифрові платформи, дозволяють забезпечити прозорість, контроль за витратами та оперативне реагування на поставлені непередбачувані завдання.

Економічну ефективність публічних закупівель необхідно розглядати як комплексний показник ефективності на різних рівнях цієї системи, як синергетичний результат взаємодії всіх інституцій та механізмів. В основу такої ефективності лягає оптимальний розподіл ресурсів для максимального забезпечення суспільних потреб [13, с. 159].

Тут доцільно навести як приклад досвід Нідерландів і Данії, де можливість ефективного управління державними закупівлями реалізоване завдяки регулярній аналітиці потреб суспільства та розподілу ресурсів. Нідерланди приділяють значну увагу налаштуванню автоматизації процесів закупівель та зменшенню адмі-

ністративних витрат, які прямо впливають на досягнення більшої ефективності в управлінні державними фінансами.

ВИСНОВКИ

Наведений у статті аналіз досвіду ЄС з регулювання публічних закупівель виявляє, що прозорість, конкурентність та ефективне управління ресурсами є ключовими факторами успішності систем закупівель. Ми маємо приклад великої кількості європейських країн, які застосовують централізовані системи електронних закупівель, що зменшує ризик корупції та дає змогу швидко реагувати на потреби ринку. Відповідно до практики таких країн, як Австрія, Бельгія та Німеччина, ми бачимо, що високі стандарти управління державними фінансами можна підтримувати навіть у кризовий період шляхом спрощення або прискорення процедур закупівель.

Особливої уваги заслуговує досвід Швеції, де публічні закупівлі мають високу ступінь прозорості завдяки вимогам публікації тендерів на національних та європейських платформах. Це сприяє залученню широкого кола постачальників, як на національному, так і на міжнародному рівнях, що підвищує конкуренцію та забезпечує ефективне використання державних коштів. Такий підхід дає змогу державі отримати більше вигідних пропозицій, що сприяє економії бюджетних коштів та більш ефективному забезпеченню суспільних потреб.

Україна, перебуваючи на шляху євроінтеграції, може значно покращити свої позиції, перейнявши досвід в сфері закупівель у країн ЄС. Слід розглянути та нормативно закріпити можливість публікації українських державних тендерів не лише на внутрішній платформі «PROZORRO», а й на європейських платформах. Це забезпечить участь більшої кількості постачальників, зокрема залучить саме виробників товарів без застосування проміжних підприємств перекупщиків, сприятиме підвищенню конкуренції та створенню додаткових механізмів контролю за прозорістю процедур. Збільшення доступності іноземних компаній для участі в українських тендерах не лише розширить коло потенційних учасників, але й сприятиме підвищенню стандартів виконання державних замовлень, сприятиме покращенню логістичних практик, що є важливим у контексті реформування економіки України.

Інтеграція елементів європейського досвіду у сфері публічних закупівель є суттєвим етапом вдосконалення української системи закупівель, як-от застосування європейських платформ для оголошення українських тендерів. Це дасть змогу підвищити ефективність процесів, залучити іноземних виробників, привернути увагу міжнародних корпорацій до потреб українських закупівель, забезпечити більш відкритий доступ до державних замовлень та знизити корупційні ризики.

Список використаних джерел

1. Директива 2014/24/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 26.02.2014 р. про публічні закупівлі та скасування Директиви 2004/18/ЄС. Дата набрання чинності: 17.04.2014. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/UK/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0024>
2. Устименко В.А., Сошников А.О. Публічні закупівлі як інструмент державної політики, спрямованої на запобігання та ліквідацію надзвичайних ситуацій, зокрема епідемії, на прикладі коронавірусного захворювання (COVID-19). *Економіка та*

право. 2020. № 4. С. 3-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpr_2020_4_3

3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» від 12 жовтня 2022 р. № 1178. Дата оновлення: 19.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-п#Text>

4. *Bundesvergabegesetz 2018* (Закон Австрії про публічні закупівлі). Офіційний вісник. Федеральний закон Австрії від 21 серпня 2018 року. Дата оновлення: 2023. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Bundesnormen/NOR40206738/NOR40206738.pdf>

5. *Wet inzake overheidsopdrachten* (Закон про державні закупівлі). Закон Бельгії від 17 червня 2016 року. URL: https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/article.pl?language=nl&arch=004&lg_txt=N&type=&sort=&numac_search=2016021053&cn_search=2016061719&caller=SUM&&view_numac=2016061719n

6. Петруненко Я.В. Проблеми забезпечення ефективного використання державних коштів: господарсько правовий аспект: монографія. Київ, 2019. 416 с.

7. Швидка Т.І. Економічна конкуренція: сучасний стан законодавчого забезпечення та перспективи його модернізації: монографія. 2-видання, перепоблене і доповнене. Харків, 2022. 400 с.

8. Декрет-закон Італії від 18 квітня 2016 р. № 50 "Codice dei Contratti Pubblici" (Кодекс про державні контракти). URL: <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato.legislativo:2016;50>

9. Швидка Т.І. Публічні закупівлі в системі господарсько-правових відносин. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 4. С. 214-219. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anpopr_2023_4_36

10. Закон Швеції від 2016 р. № 1145 "Lag om offentlig upphandling" (Закон про державні закупівлі). URL: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20161145-om-offentlig-upphandling_sfs-2016-1145

11. Закон Польщі від 11.09.2019 р. № 2019 poz. 2019 "Prawo zamówień publicznych" (Закон про публічні закупівлі). URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190002019>

12. Волкова Л.О. Електронні закупівлі: поняття, сутність та Європейський досвід в Україні. *Право і суспільство*. 2021. № 6. С. 154-159. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2021_6_24

13. Псьота В.О. Обліково-аналітичне забезпечення публічних закупівель в закладах освіти державного сектору: дис... д-р філос наук: 071. Житомир, 2021. 255 с.

14. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. Дата оновлення: 23.10.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

References

1. Directive 2014/24/EU of the European Parliament and of the Council of 26.02.2014 on public procurement and repealing Directive 2004/18/EC. Effective date: 17.04.2014. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0024>

2. Ustyenko V.A., Soshnikov A.O. Public Procurement as a Tool of State Policy Aimed at the Prevention and Elimination of Emergencies, Including Epidemics, Illustrated by the Case of Coronavirus Disease (COVID-19). *Economics and Law*. 2020. No. 4. pp. 3-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpr_2020_4_3 (in Ukrainian).

3. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of features of public procurement of goods, works and services for customers provided by the Law of Ukraine "On public procurement" for the period of the legal regime of martial law in Ukraine and within 90 days from the date of its termination or cancellation" dated October 12, 2022 No. 1178. Date of update: 19.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-п#Text> (in Ukrainian).

4. *Bundesvergabegesetz 2018* (Austrian Federal Procurement Law). Official Bulletin. Federal Law of Austria dated August 21, 2018. Update date: 2023. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Bundesnormen/NOR40156404/NOR40156404.pdf>

5. *Wet inzake overheidsopdrachten* (Public Procurement Law). Belgian Law of June 17, 2016. URL: https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/article.pl?language=nl&arch=004&lg_txt=N&type=&sort=&numac_search=2016021053&cn_search=2016061719&caller=SUM&&view_numac=2016061719n

6. Petrenko Y.V. Problems of Ensuring the Effective Use of Public Funds: Economic and Legal Aspects: monograph. Kyiv, 2019. 416 p. (in Ukrainian).

7. Shvydka T.I. Economic Competition: Current State of Legislative Support and Prospects for Its Modernization: Monograph. 2nd edition, revised and expanded. Kharkiv, 2022. 400 p. (in Ukrainian).

8. Codice dei Contratti Pubblici (Code of Public Contracts): Legislative Decree of Italy No. 50 dated April 18, 2016. URL: <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato.legislativo:2016;50>

9. Shvydka T.I. Public Procurement in the System of Economic and Legal Relations. *Analytical and Comparative Law*. 2023. No. 4. pp. 214-219. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anpopr_2023_4_36 (in Ukrainian).

10. Lag om offentlig upphandling (Public Procurement Act): Law of Sweden No. 1145 of 2016. URL: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20161145-om-offentlig-upphandling_sfs-2016-1145

11. Prawo zamówień publicznych (Public Procurement Law): Law of Poland No. 2019 poz. 2019 dated 11.09.2019. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190002019>

12. Volkova L.O. Electronic Procurement: Concept, Essence, and European Experience in Ukraine. *Law and Society*. 2021. No. 6. pp. 154-159. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2021_6_24 (in Ukrainian).

13. Psyota V.O. Accounting and Analytical Support for Public Procurement in Educational Institutions of the Public Sector: Dissertation... PhD: 071 Accounting and Taxation. Zhytomyr, 2021. 255 p. (in Ukrainian).

14. Economic Code of Ukraine: Law of Ukraine of 16.01.2003 No. 436-IV. Date of update: 23.10.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text> (in Ukrainian).

Anton HAIEVSKYI

postgraduate student, Kyiv University of Law of NAS of Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0822-6747>

e-mail: haievskyi@gmail.com

APPROACHES TO PROCUREMENT REGULATION IN EU COUNTRIES AND OPTIONS FOR THEIR IMPLEMENTATION IN UKRAINIAN PRACTICE

This paper examines approaches to public procurement regulation within European Union (EU) member states, with a focus on their potential application to improve Ukraine's procurement system. Public procurement, as the process of acquiring goods, services, and works, is vital for a state's functionality and significantly impacts the efficient use of budgetary resources, economic growth, and reduction of corruption risks. Given Ukraine's current socio-political challenges, there is a pressing need for the swift adoption of EU standards characterized by transparency, competition, and efficiency. The study identifies key regulatory principles of EU procurement laws, such as those in Directive 2014/24/EU, emphasizing equal treatment, non-discrimination, and transparency, along with negotiation procedures under emergency conditions. Using legal analysis and comparative approaches, the paper assesses the impact of these standards on procurement effectiveness and explores how EU best practices can be integrated within Ukraine's legislative framework. The study draws on examples from countries like Austria, Germany, and Sweden, where centralized e-procurement systems have enhanced transparency, minimized corruption risks, and ensured responsive procurement practices, especially in crises. Additionally, the analysis considers the adaptability of EU models to Ukraine's unique legislative and administrative environment, assessing potential challenges and solutions in aligning national procurement processes with European standards. Ultimately, the findings underline the importance of a systematic approach to procurement regulation, considering both the challenges and opportunities presented by EU models, and suggest pathways for Ukraine to achieve a more robust and efficient public procurement system.

Keywords: Procurement regulation, State order, Tender procedure